



Date of Birth **16.07.1960** - Skopje

**Coaching Career**

- |              |                    |
|--------------|--------------------|
| •1991 – 1995 | Makedonija GP      |
| •1997 – 2000 | Makedonija GP      |
| •2000 – 2003 | FK Cementarnica 55 |
| •2003 – 2004 | FK Vardar          |
| •2004 – 2005 | FK Cementarnica 55 |
| •2007        | Makedonija GP      |
| •2007 – 2008 | FK Vardar          |
| •2009        | FK Shkendija       |
| •2009 – 2010 | FK Rabotnicki      |
| •2011        | FK Vardar          |
| •2013        | Macedonia A NT     |
| •2013 - 2016 | Coordinator of YNT |
| •2016 -      | Technical Director |

# **ТЕКОВНИ ТРЕНАДОВИ ВО ФУДБАЛОТ**

**Стратев Зоран**

Технички директор – Фудбалска федерација на Македонија





## Содржина :

1. Трендови во фудбалската игра
2. Различни начини на однесување во игра
3. Индивидуални квалитети
4. Системи на игра и тактичка флексибилност



# 1. Трендови во фудбалската игра

- Фудбалската игра секојдневно напредува и во одредени времененски периоди се појавуваат нови трендови во фудбалската игра.

Современиот тренер мора да биде во тек со новите трендови и да ги имплементира во својата работа, ако сака да биде успешен и да постигнува добри резултати.





# 1. Трендови во фудбалската игра

- Фактите зборуваат дека денес фудбалот во одредена мерка е преземен од научни истражувања и анализи кои во модерниот фудбал се неопходни за постигнување добри резултати, меѓутоа никако не смее да се заборави на креативноста која треба да остане една од главните карактеристики на фудбалската игра.





# 1. Трендови во фудбалската игра

- Комбинацијата од научните истражувања и индивидуалните квалитети и креативноста на фудбалерите се најдобра препорака за остварување на добри резултати.



## 2. Различни начини на однесување

- Најдобрите клубови се одлично организирани и покрај спроведување на однапред утврдениот систем на игра во голема мерка водат грижа и за индивидуалните квалитети на своите фудбалери, така што понекогаш системите на игра ги прилагодуваат на квалитетот на своите најдобри играчи.



## 2. Различни начини на однесување

- Кога системот на игра станува флексибилен и тогаш може најдобро да се искористат индивидуалните квалитети на фудбалерот, а воедно и да не биде нарушен системот на игра. Клучен елемент за постигнување на добри резултати е способноста на тимот да дејствува со интелигенција и флексибилност со менување на тактиката во зависност од ситуацијата на теренот.



# Игра во дефанзива

- Најголемиот број од тимовите во последната одбрамбена линија играат со 4 (четири) играчи во линија за да можат да покриваат што поголем дел од теренот во широчина и воедно да ги искористат страничните играчи што почесто да учествуваат во организација на играта во средниот ред, како и во завршница на нападите.





- Голманот исто така има важна улога, затоа што покрај одбранбените задачи треба да учествува и во почетокот на организација на играта кога неговиот тим има посед на топка.

- Во последно време голем број на тимови играат со 2 (два) средни играчи пред последната четворка со цел да има подобро обезбедување пред нив и полесно да се дојде до посед на топка.



- Голема улога во дефанзивната игра имаат и двата крилни играчи, како и централниот офанзивен играч од средниот ред, кои после загубениот посед во трета зона имаат задача брзо да се вратат назад и да се формира компактен дефанзивен блок од 9 (девет) играчи во систем 1-4-2-3-1 или 1-4-5-1 со цел да се спречи противникот да изгради напад.



# Варијации во играта на средниот ред

- Многу тимови играат со 5 (пет) играчи во средниот ред. Тие имаат 2 (два) дефанзивни средни играчи и 3 (три) офанзивни од кои 2 (два) се на страничните позиции (крилни играчи) и 1 (еден) на централната позиција (плејмејкер). Овие три средни офанзивни играчи се перманентна подршка на централниот напаѓач во формација **1-4-2-3-1**. Оваа формација е многу флексибилна и лесно може да се трансформира во **1-4-1-4-1** или **1-4-1-2-3**, па дури и во **1-4-2-4**. Одредени тимови играат со 4 (четири) играчи во средина кои можат да бидат распоредени во линија или во дијамант зад двајцата напаѓачи и тоа е традиционалната формација **1-4-4-2** која се уште навеке ја применуваат тимовите од Англија и останатите островски земји. Предноста на оваа формација е таа што лесно може да се трансформира во **1-4-3-3**, **1-3-4-3**, па дури и во **1-3-3-4**.

- Во последно време одредени тимови во дефанзива играат со 3(три) централни одбрамбени играчи, 5(пет) или 6(шест) средни и 1(еден) или 2 (два) напаѓачи или во систем 1-3-5-2 или 1-3-6-1 со разни варијации.



# Зонска одбрана

- Зонскиот начин во дефанзива се базира на фокусирање на играчот кој има посед на топка. Овој систем се карактеризира со компактност на целиот тим. После губење на поседот на топка најблиските играчи вршат максимален притисок врз играчот кој има посед со цел да го вратат поседот или да му овозможат на целиот тим да се регрупира со брзо враќање на своите позиции. Ако поседот на топка не се врати за неколку секунди сите играчи се репозиционираат и треба да бидат позади топка. Растојанието помеѓу линиите треба да биде многу кратко како во длабочина, исто така и во широчина за да може полесно да се спречи нападот на противникот.



# Дефанзива во 1-ва зона

- Кога играте против технички поквалитетна екипа и кога противникот врши постојан притисок, дефанзивниот блок треба да се врати малку поназад и дефанзивниот притисок да го врши помеѓу 16-етникот и центарот на теренот, а линиите да бидат компактни за да не му се дозволи на противникот да прави длабочински проигрувања и од игра да исфрли повеќе играчи. Ако линиите во дефанзива се компактни, голема е веројатноста да го присилиме противникот да направи грешка и со брза транзиција да се направи контра-напад.



# Дефанзива во 2-ра зона

- Многу тренери се одлучуваат одбраната на својот гол да ја започнат во втората третина од теренот или во т.н. втора зона. Предноста на пресинг во втора зона е голема, затоа што фудбалерите после загубена топка во трета зона можат брзо да се вратат до средината на теренот и таму да ја организираат дефанзивата. Исто така после успешна дефанзива во втора зона може многу побрзо да се нападне противничкиот гол. Најдобро е пресингот во втора зона да се прави на страничните позиции, затоа што тогаш противникот е ограничен со просторот за игра и нема доволно опции за успешно проигрување.



# Дефанзива во 3-та зона

- Одбраната на сопствениот гол секогаш треба да почнува од напаѓачите, со цел на противничките одбрамбени фудбалери да не им се дозволи да направат вишок на играч и да учествуваат во организација на играта на противникот. Исто така пресингот во 3-та зона овозможува да после одземена топка од противникот многу брзо се загрози противничкиот гол. Меѓутоа треба да се напомене дека пресинг во 3-та зона може да се прави само ако сите линии се компактни, затоа што во спротивно постои голема опасност по сопствениот гол.
- Пресингот во 3-та зона е познат како „**висок пресинг**“



# Дефанзива во 3-та зона - Висок Пресинг





# Офанзивна игра

- Кога зборуваме за офанзивна игра постојат два главни тренда:
  - Напаѓачка игра базирана на посед на топка
  - Напаѓачка игра базирана на контра-напади
- Најдобрите тимови можат да направат комбинација од двата стила и секако дёка тие тимови се во голема предност.



# Офанзивна игра- Посед на топка

- Нападите со голем посед на топка се градат постепено, со многу точни кратки додавања, за да се исфрли противникот од рамнотежа и да има проигрувања помеѓу противничките линии. Во овој стил на игра со голем посед на топка потребно е да се запазат следниве **основни принципи:**
  - одличен дефанзивен среден играч кој постојано ќе го ребалансира тимот
  - пред него, двајца играчи со одлична техника, поставени полулево и полудесно за да се формира триаголник
  - два странични играчи кои се поставени широко близку до линиите, за да се обезбеди широчина и да има можност за преклопување
  - Многу важно е кога зборуваме за посед на топка да се знае дека најголем бенефит дава прогресивниот посед на топка





# Контранапад

- Контра-нападите претежно се градат после одземена топка од противникот во 1-ва – 2-ра зона и се изведува брзо додавање со долга топка кон еден од брзите играчи за да не може противникот да ја организира својата одбрана.
- Секако дека за ваков стил на игра потребно е крилните напаѓачи и централниот да се многу брзи и да се технички одлично обучени.



# Транзиција – клучен момент

- Транзицијата преставува клучен момент за постигнување добри резултати на еден тим.
- Ефективноста на успешен напад секогаш зависи од брзината на реакција на тимот по враќање на поседот на топката. Брзата транзиција дефанзифа-офанзива и офанзива-дефанзива зависи од првите неколку секунди откако ќе се загуби топката или од кога ќе се врати поседот.



# Транзиција – клучен момент

- Ако се загуби топката во 3-та зона треба веднаш да се изврши максимален притисок на играчот со топка со можност да се врати поседот. Ако за неколку секунди не се одземе топката треба сите играчи да се вратат на своите позиции.



## Транзиција – клучен момент

Во случај да се одземе топка во 1- ва и 2 - ра зона треба со што повеќе играчи да се направи брза транзиција и да се загрози противничкиот гол.

Брзите транзиции од одбрана во напад се една од најважните карактеристики што се забележани во фудбалот на високо ниво.



### 3. Индивидуални квалитети

Индивидуалните квалитети на фудбалерите се од клучно значење за секој тим. Во современиот фудбал сите тимови прават анализа на противникот по предходно направен скраутинг против екипата со која треба да играат и врз база на анализата на противникот и ја подготвуваат тактиката за тој натпревар.

Скоро сите тимови кои се на високо ниво се одлично тактички подгответи и затоа од круцијално значење е во тимот да има фудбалери со одлични индивидуални квалитети, кои може да направат разлика и да придонесат за позитивен резултат на својата екипа.





# Ефективна напаѓачка игра

- Организацијата на напад е една од главните чинители на напаѓачката игра, преку која треба да се стремиме секогаш да постигнеме гол повеќе од противникот. Организацијата на напад скоро секогаш почнува од голманот или од последната одбрамбена линија и затоа е потребно и голманот да биде одлично технички обучен за игра со нога. Голема улога во организација на нападите имаат и страничните играчи од одбраната кои при организација на нападите се трансформираат во средни играчи, а многу често и во напаѓачи по страничните линии од каде што треба да упатуваат центаршут во противничкиот шеснаесетник. Играчите од средниот ред се главните организатори на напаѓачката игра на секој тим и тие се линкот помеѓу одбраната и нападот. Средните играчи треба да поседуваат одлична техника и да знаат правовремено да ги проигруваат напаѓачите, а исто така многу често да учествуваат и во завршница на нападите. Напаѓачите се тие кои најчесто треба да ги завршат успешните акции на својот тим и затоа може да се каже дека тие се најценетите во секој тим.





# Прекини

Многу важен дел од фудбалската игра се и прекините, поточно аутите, корнерите, слободните удари како и пеналите. Тимовите кои успешно се справуваат со прекините секогаш се во предност над противникот.

- **дефанзивни прекини**
- **офанзивни прекини**





# Прекини

## Дефанзивни прекини

При дефанзивните прекини треба да се направи анализа како противникот ги изведува своите офанзивни прекини и да се одбере најдобриот начин за да се справиме со опасноста по сопствениот гол. Кога противникот изведува корнер или слободен удар многу е важен распоредот на играчите во дефанзива.

Одредени тимови практикуваат зонска одбрана, други човек-човек, а трети пак комбинирана одбрана која во секој случај дава најдобри резултати.





# Прекини

## -Офанзивни прекини

може да донесат голем бенефит за екипата, ако тие се изведат на начин да може да се изненади противникот. Ако екипата има одлични скокачи, центаршутите од корнер и од страничните слободни удари многу тимови ги изведуваат на тој начин што при уфрлувањето топката “бега” од голманот и ја напаѓаат најдобрите скокачи.

# Прекини

- Во последно време многу се употребуваат центаршути се ефе кое оди према гол, а целта е рамката на противничкиот гол. Исто така офанзивните прекини може да се изведат и со однапред договорени комбинации, за да се изненади противникот и полесно да се стигне до целта.



# Прекини

Офанзивен аут





## 4. Системи на игра и тактичка флексибилност

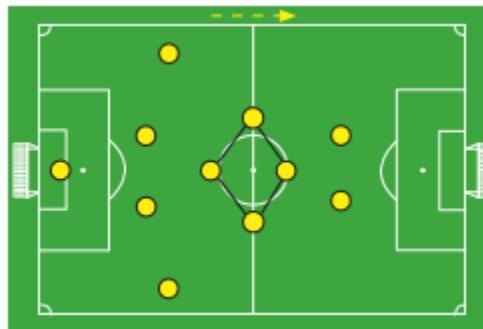
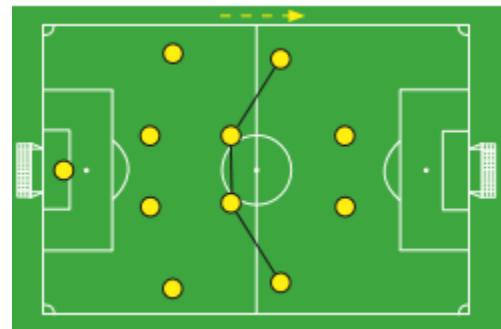
Клубовите кои се на највисоко ниво се определуваат за одредени системи кои ги преферираат тренерите или клубот има одредена стратегија која тренерите мора да ја почитуваат ако сакаат да работат во таков клуб. Затоа во тие клубови може да играат само фудбалери кои своите квалитети ги ставаат во функција на тимот и можат да ги исполнат барањата кои одредениот систем на игра ги бара.



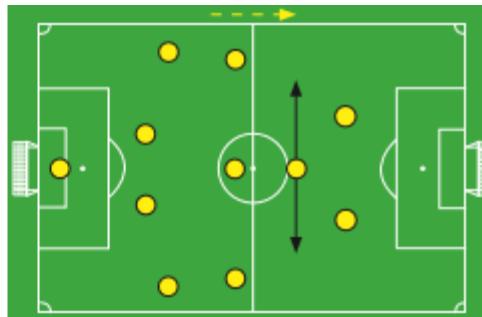
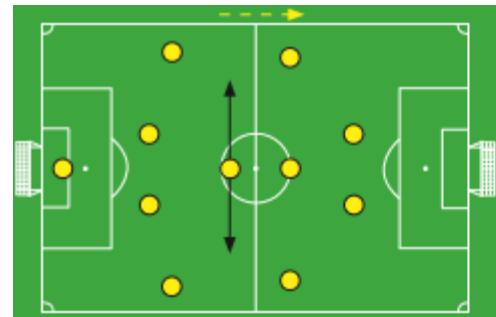


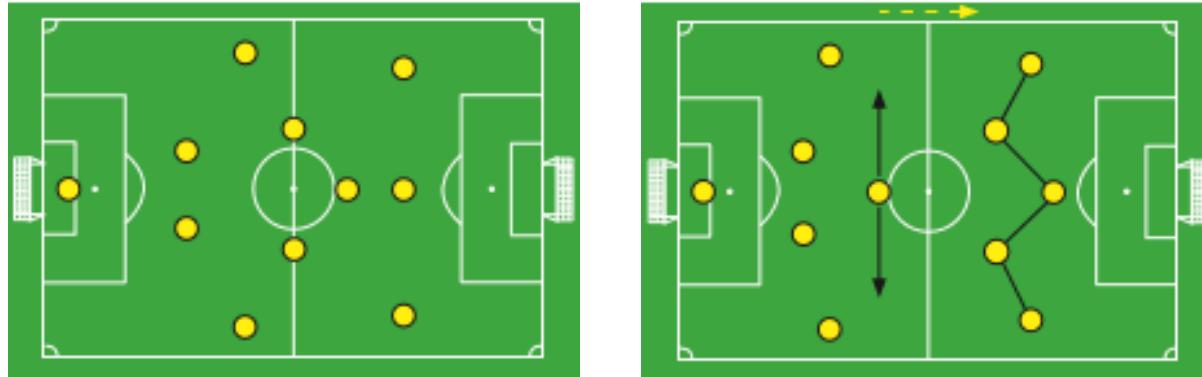
За разлика од големите клубови, останатите своите системи на игра треба да ги прилагодат на изборот и квалитетот на фудбалерите со кои располагаат во моментот. Добрите тимови се способни своите системи да ги прилагодат на одредени ситуации, во зависност од противникот, резултатот, условите за игра и т.н. најдобрите тимови се способни да го сменат системот на игра и да демонстрираат флексибилност и за време на еден натправар во зависност од резултатот. Флексибилноста на системот додадена на контролирана агресија и техничкиот квалитет на играчите е еден од клучните фактори за успех.



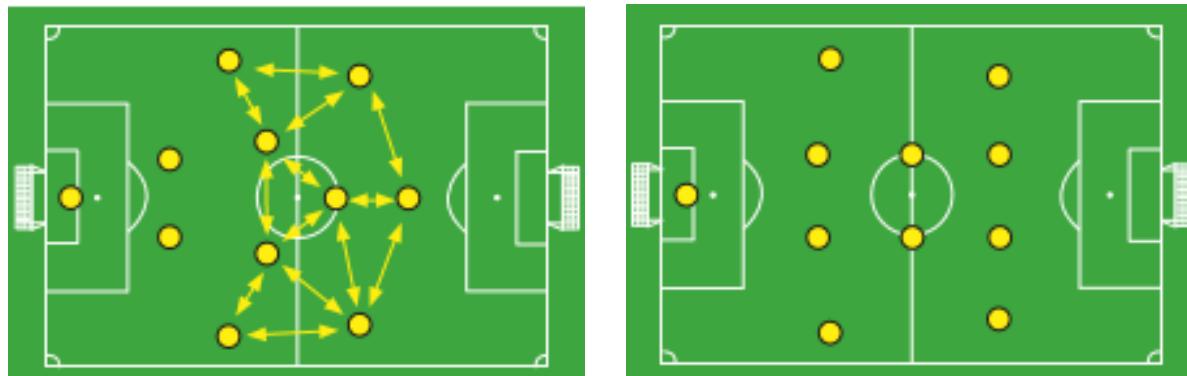


- Еден од системите кој се уште е доста експлоатиран е традиционалниот систем **1-4-4-2** со четири одбрамбени играчи во линија, четири средни кои можат да бидат поставени во линија или во дијамант и двајца напаѓачи, кои иста така може да бидат во линија или еден позади друг.
- Овој систем може многу лесно да се трансформира во **1-4-3-3, 1-4-5-1, 1-4-2-4**, па дури и во **1-2-4-4** и т.н.

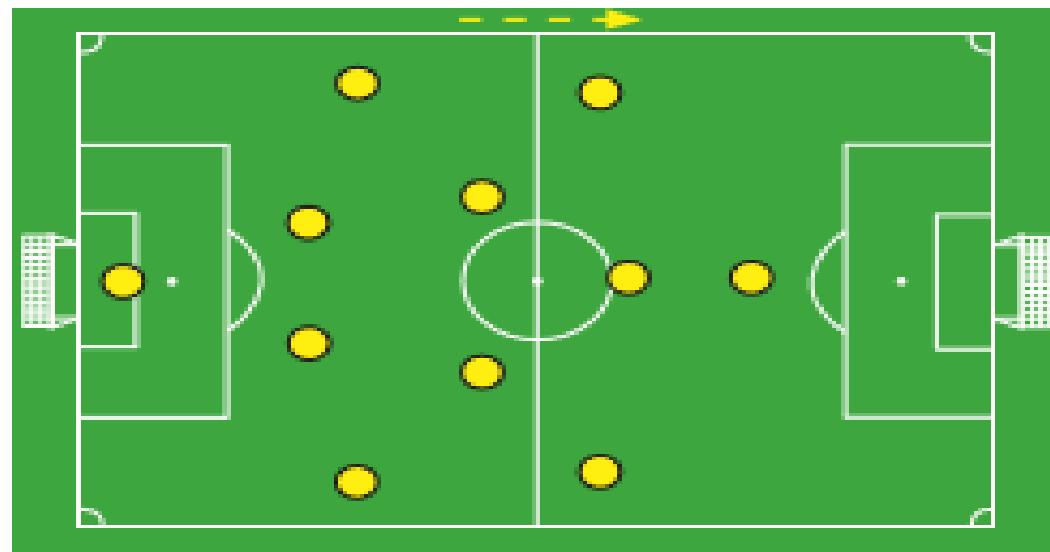




Еден од поофањивните системи е **1-4-3-3** системот со еден дефањивен среден играч, два средни пред него , поставени полулево и полудесно, за да направат триаголник и три напаѓачи, односно два странични и еден централен напаѓач. Овој систем исто така може многу лесно да се трансформира во **1-3-4-3** или **1-3-3-4** во офањива и **1-4-2-3-1**, **1-4-5-1**, **1-4-1-4-1** во дефањива.



Во последно време, еден од најфаворизираните системи е системот **1-4-2-3-1**. На последното Европско првенство во Франција во 2016 година дури 15 од 24 репрезентации своите натпревари ги започнуваа во овој систем. Исто така на светското првенство 2018 год. во Русија голем број на репрезентации играа во системот 1-4-2-3-1 вклучувајќи ја и репрезентацијата на Франција која стана светски првак. Овој систем е најексплоатиран пред се затоа што овозможува најголема флексибилност од сите останати кои се застапени во последно време.



- Многу лесно може да се трансформира во друг систем во зависност дали сакаме да играме поофанзивно или подефанзивно. Во офанзива лесно може да се смени во **1-4-3-3, 1-4-1-2-3, 1-3-4-3, 1-3-3-4, 1-4-2-4**, па дури и во **1-2-3-1-4** ако сакаме да играме премногу офанзивно.



- Во дефанзива овој систем многу лесно може да се трансформира во **1-4-5-1, 1-5-4-1, 1-4-1-4-1, 1-4-4-1-1**. Меѓутоа треба се спомене дека најдобрите тимови остануваат лојални на нивниот основен систем, но постојано се прилагодуваат во зависност од ситуацијата во игра или помеѓу еден и друг натпревар, го модифицираат системот, меѓутоа секогаш се придржуваат на истите општи принципи.



**ПОБЕДУВАЈ И БОРИ СЕ – БОРИ СЕ И ПОБЕДУВАЈ**

Ви благодарам за вниманието!

